

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้คำแนะนำจากหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ จำนวนมาก ดังพอจะกล่าวพอเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้การสนับสนุนเงินทุนวิจัยและคอยติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

กรมศิลปากร อนุญาตให้ทำการขุดค้นแหล่งโบราณคดีขั้วจำปา อำเภอท่าหลวง และแหล่งโบราณคดีบ้านพรหมหินใต้ อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุญาตให้ใช้พื้นที่และอุปกรณ์ในการศึกษาและการวิเคราะห์โบราณวัตถุ

ศาสตราจารย์ ดร.ผาสุข อินทรารุช (คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร) ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอและให้กำลังใจในการดำเนินโครงการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์หลักฐานโบราณคดีมีผู้ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ ดังนี้ ดร.สุภาพร นาคบัลลังก์ และนางสาวสุคนธา วัฒนาวารีกุล (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์โครงกระดูกมนุษย์

ดร.อำพันธ์ กิจงาม (สำนักโบราณคดี กรมศิลปากร) ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์กระดูกสัตว์

ดร.ชุมพล คุณวาสี (คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ช่วยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์โลหะองเรณู

Dr. Christopher King (University of Hawaii) ช่วยวิเคราะห์ Isotopic Analysis จากตัวอย่างกระดูกมนุษย์

นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร (นายปริวรรต ธรรมาปริชากร นายอนันต์ กลิ่นโพธิ์กลับ นายลักษณะณ์ บุญเรือง นางสาวศุภรัตน์ ดีคะกุล นายสิทธิโชค พ่วงบางโพ นางสาวจิตาพร แสงนิล นางสาวกมลทิพย์ ธารสว่างดำรงค์ และนางสาวรัชสร ดันดิวงศ์) รวมทั้งนางสาววรรณิการ์ สุวีร์ตนาภิรมย์ และนายชวลิต ขาวเขียว ร่วมทำการสำรวจและขุดค้นแหล่งโบราณคดีขั้วจำปา อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี นอกจากนี้ ในระหว่างการปฏิบัติงานภาคสนาม ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลจากหลายหน่วยงาน เช่น นายคำ พานทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 ตำบลขั้วจำปา อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี นายสุวรรณ ดรีทศและผู้ใหญ่บ้านบ้านพรหมหินใต้ อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในระหว่างการวิจัยภาคสนาม

น.สพ.วิษณุ ไพศาลรุ่งพนา (ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผสมเทียม อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี) ช่วยประสานงานเรื่องที่พักระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม

Abstract

Project Code: MRG4580037

Project title: LATE PREHISTORIC AND EARLY HISTORIC SOCIO – ECONOMIC COMPLEXITY IN THE CENTRAL HIGHLAND, THAILAND

Investigator: SAWANG LERTRIT
DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY, SILPAKORN UNIVERSITY

E-mail Address: lertritsawang@hotmail.com

Project Period: JULY 16, 2002 – MAY 31, 2004

Relatively little has been known about the archaeological complexity during the later prehistoric and early historic times (700 BC – AD 500) in central Thailand. This research investigates the socio-economic complexity in the context of settlement pattern, social organization, and trade/exchange. Data were collected through test excavations and limited surveys at two multi-component sites of Sab Champa in Lopburi Province. Data were obtained from both domestic and burial contexts, and a wide variety of artifact classes have been discovered. Archaeological data were then processed and analyzed through various methods including radiometric dating techniques, faunal identification, geo-chemical analysis of beads, soil pH test and particle size analysis, and stratigraphic analysis. Results of research show that the root of socio-economic complexity began as early as the Bronze Age as seen in status and wealth inequality. The Iron Age saw higher economic intense and social stress. By the time the Buddhist expansion into the area during the early historic period, communities were reorganized in response to the change in ritual practice and political system.

Keyword: Bronze Age, Iron Age, Dvaravati, Late Prehistoric, Early Historic, Sab Champa, Central Thailand, Settlement Pattern, Social Organization, Trade